

Skupština Kantona Sarajevo

Admela Hodžić, samostalna zastupnica u
Skupštini Kantona Sarajevo

KANTON SARAJEVO

VLADA KANTONA SARAJEVO

ZASTUPNIČKA INICIJATIVA

Na osnovu čl.ana 106. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 41/12-drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22-Ispravka) nezadovoljna odgovorom koji sam dobila od Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, ponovno podnosim inicijativu Vladi Kantona Sarajevo da se djeca i omladina u osnovnim i srednjim školama KS uključe u „program edukacije i obuke djece i omladine o opasnostima koje prouzrokuje vatreno oružje i nedozvoljeno i nestručno rukovanje i streljaštvu kao modernoj sportskoj disciplini“ i da se za izradu i dostavljanje prikladno osmišljenih preventivno-edukativnih programa od strane stručnih lica zaduže streljački klubovi koji imaju certificirane instruktore od strane Policijske akademije FBiH i Centara za obuku kadrova Mostar a koji su registrovani u KS.

Tražim da Vlada Kantona Sarajevo navedenu inicijativu dostavi ministarstvima:

- Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade KS i to prema Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije (tražim mišljenje stručnjaka iz oblasti maloljetničke delinkvencije i ranog otkrivanja društveno neprihvatljivog ponašanja djece i omladine);
- Ministarstvu unutrašnjih poslova KS (tražim mišljenje stručnjaka iz oblasti maloljetničke delinkvencije, eksperata i službenika koji imaju iskustva u radu sa ranim otkrivanjem društveno neprihvatljivog ponašanja djece i omladine);
- Ministarstvu za odgoj i obrazovanje KS (tražim mišljenje socijalnih radnika, pedagoga i psihologa koji su uključeni od samog početka školovanja djece i omladine u proces ranog otkrivanja društveno neprihvatljivog ponašanja).

Tražim da stručnjaci iz gore pobrojanih ministarstava daju svoje mišljenje o opravdanosti ove inicijative.

OBRAZLOŽENJE

Nedavna tragična dešavanja i obračuni vatrenim oružjem, koji su nažalost za ishod imali stradanje mladih ljudi, pred nas postavljaju pitanje šta činimo i šta možemo učiniti kako bi smanjili ili eliminisali ovakve pojave sa ulica glavnog grada Bosne i Hercegovine.

I nakon 27 godina od okončanja sukoba, stravični su podaci MUP-a kakvo oružje se zapljenjuje od građana KS. Naime, u posljednjim akcijama u cilju rješavanja ubistava

zaplijenjen je arsenal vojnog automatskog oružja, ručnih bombi, protiv-oklopnih raketnih bacača, eksploziva i drugih ubojnih sredstava. Ovakvi podaci pune novinske članke kao "vijest dana" i sve završava na tome. Gradske ulice ostaju bojno polje a mi brojimo žrtve.

Stalna politička previranja, ekonomska kriza, nezaposlenost, slaba bezbjedonosna situacija, porast kriminala doprinijeli su da građani Bosne i Hercegovine u svom posjedu imaju veliki broj legalnog i nelegalnog oružja. U pripremi ove inicijative došla sam do stravičnih podataka koji su prikupljeni od strane relevantnih međunarodnih organizacija u proteklom periodu i ovim putem Vam želim prezentovati „mali“ dio istih:

- U Bosni i Hercegovini je nakon sukoba u nelegalnom posjedu kod građana ostalo oko 750. 000 komada raznog oružja.
- Od ukupnog broja zaplijenjenog naoružanja u BiH u KS su zaplijenili samo cca 6,5%.
- U ukupnom broju krivičnih dijela vezanih za zloupotrebu vatrenog oružja u KS u 98,5 % slučajeva korišteno je nelegalno oružje.
- U ukupnom broju ubistava u KS kao sredstvo izvršenja vatreno oružje je korišteno u 58,3% slučajeva.
- Od ukupnog broja ubistava 88,2% se počinu na javnim mjestima, ugostiteljskim objektima i slično, gdje je rizik za stradanje „nevinih“ građana izrazito veliki.
- Od ukupnog broja stradalih od zloupotrebe vatrenog oružja skoro 50% su lica u dobi od 19 do 35 godina .....

Nažalost, u svim analizama relevantnih organizacija, KS se navodi kao najkritičnija tačka.

U vremenu kada nam mladi odlaze zbog kvalitetnijeg obrazovanja, potrage za zaposlenjem pa i iz razloga osjećanja nesigurnosti pitamo se šta sistem može učiniti da djecu i omladinu zaštiti od gore pomenutih opasnosti koje im svakodnevno prijete?

Sa najvišeg državnog nivoa godinama nam se nude razne analize, strategije, planovi za čiju provedbu se isključivo traže sredstva od stranih donatora, što samo po sebi govori o neozbiljnosti pristupa u rješavanju i preveniranju ovako delikatne opasnost.

Pravosudni sistem blagim kaznama više „motivise“ mlade ljude da se upuste u „avanture“ sa vatrenim oružjem nego što izricanjem adekvatnih kaznenih mjera preventivno djeluje.

Jedini koji se „stvarno“ i aktivno suprostavljaju ovom vidu kriminala su pripadnici MUP-a KS. Pored dugogodišnjih problema koji se odnose na nedostatak kadrova, materijalno tehničke opremljenosti i sl.. Policija KS čini napore u eliminisanju nelegalnog vatrenog oružja sa ulica. Nažalost u proteklom periodu bili smo svjedoci da su i policajci bili žrtve ali i izvršioци krivičnih dijela u kojima se koristilo vatreno oružje.

U pripremi ove inicijative, a u cilju iznalaženja rješenja ove problematike kontaktirano je više organizacija ali usljed nedostatka policijskih službenika i za

redovne aktivnosti, najbolja rješenja su ponuđena od strane sportskih streljačkih klubova. Smatram da pored rada nadležnih institucija na rješavanju problema rane prevencije i edukacije nesavjesnom upotrebom oružja mogu dati veliki doprinos u educiranju djece i omladine o opasnostima koje nosi vatreno oružje i nedozvoljeno i nestručno rukovanje istim.

Susret djece sa „oružjem“ je najčešće tokom igre video igrice i tu stvaraju percepciju kako je oružje „igračka“ što je vrlo opasno. U slučajevima kad dođu u dodir sa pravim oružjem nemaju predstavu kakve opasnosti i posljedice proizilaze iz toga.

Podsjećanja radi prilikom pripremanja za ovu inicijativu pronašla sam podatke da u naprednim zemljama ovaj problem rješavaju edukacijom i obukama u rukovanju oružjem i streljačkim disciplinama te kroz taj proces vrše edukaciju i podižu svijest djece o opasnostima koje nosi nestručno i neovlašteno rukovanje oružjem.

Pojedini klubovi su realizirali ovakve programe u osnovnim i srednjim školama, te smatram da bi se masovnijom i aktivnijom akcijom mogao zaštititi veći broj djece i omladine od ove opasnosti. **„Ako već ne možemo skloniti oružje sa ulica, možemo pokušati skloniti i zaštititi djecu od oružja“.**

Značajne rezultate do sada realiziranih projekata važno je napomenuti kako su škole skijanja i plivanja, kao prve u regionu, postale zvanični dio nastavnog plana i programa osnovnih škola KS, a time je za našu djecu bez obzira na socijalni status omogućena jednaka obuka te bi uvjerena sam i ovaj vid sticanja znanja i vještina doprinio ne samo preventivnoj edukaciji već i predispozicije za razvijanjem jedne sportske discipline modernih Olimpijskih igara.

Streljaštvo je standardni sport u programu modernih Olimpijskih igara. ISSF (Svjetska sportska streljačka federacija) danas broji preko 160 zemalja članica i spada u najraširenije sportove.

Specifičnost streljaštva je vezana za činjenicu da se svaki takmičar individualno razlikuje od ostalih takmičara. U streljaštvu je u tom kontekstu izražena sportska borba s vlastitim granicama. Dakle ono što takmičaru stoji na putu do savršene izvedbe i najboljeg mogućeg rezultata nije drugi takmičar nego limiti tehnike i psihologije samog strijelca. Upravo zato se streljaštvo može ocjeniti kao sport u kojem je psihologija s rezultatom vezana snažnije nego u bilo kojem drugom sportu te bi ovom slučaju dalo i određeni doprinos u procjeni i otkrivanju ranih društveno neprihvatljivih ponašanja koje bi se u ranoj fazi i na vrijeme mogle stručnim nadzorom i prevenirati, čime bi smo imali višestruku korist. Svjedoci smo da djeca nasilnost iz društvenih igrica prenose u školske klupe zbog čega danas imamo sve izražajnije vršnjačko nasilje a posljedice su katastrofalne.

Sigurna sam da bi smo na ovaj način oružje iz agresivnih društvenih igrica pretvorili u “loptu za takmičenje za najvažniju sporednu stvar na Svijetu” i u velikoj mjeri promijenili percepciju razvili svijest kod djece i omladine i o opasnostima zbog

neznanja i o benefitima ali samo u svijetu sporta koje mogu dobiti korištenjem oružja.

Sarajevo, 20.07.2022.godine

SAMOSTALNA ZASTUPNICA

Admela Hodžić